कुर्यात् नानुपक्रुतः सोमः पातव्य इति वचनात् । अविशेषाद्धोमाभिषववषट्कारसमाख्यादिनिमित्तेनानेकसाधारणेषु सोमेषु असाधारणेषु च सोपक्रवे भक्षणे प्राप्तऽआह ·

साधारणेषु वा सामर्थ्यात् ॥२२॥ वावधारणे साधारणेष्वेव कृतशेषसोमेषु सोपक्रवं भक्षणम् नासाधारणेषु नाराशंसचमसादिषु । कुतः सामर्थ्यात् साधारणेषु च सोमेषु अनुज्ञाप्रार्थनं समर्थं युक्तं भवति · अधिकपाने दोषाशङ्कायां हि भागिभ्यः अनुज्ञा प्रार्थ्यते अनुज्ञातस्याधिकपानेऽपि दोषो न भवतीति । अथ वाजिनभक्षणे मन्त्रानाह ·

ऋतूनां त्वा वाजिनां वाजिनं भक्षयामीति ॥२३॥ अनेन मन्त्रेण वाजिनशेषभक्षणं सर्वे कुर्वन्ति ।

वाज्यहं वाजिनस्योपक्रुतस्योपक्रुतो भक्षयामीति वा ॥२४॥

वाजे वाजी भूयासमिति वा ॥२५॥[1] अथ भक्षणक्रमं भक्षयितॄंश्चाह ·

होत्रध्वर्युब्रह्माग्नीध्ययजमानाः ॥२६॥

प्रथमो वोभयतस्तु यजमानः ॥२७॥[2] उभयत इति प्रथम उत्तमश्च · ततश्चोपक्रवप्रार्थने प्रथमं पश्चाच्च यजमानः सर्वैः प्रष्टव्यः ।

दाक्षायणं वा दक्षिणा ॥२८॥ दाक्षायणं सुवर्णमुच्यते · तेनात्र हिरण्यं दक्षिणा तच्च शतमानं रक्तिकाशतपरिमितम् हिरण्यपरिमाणेऽन्यत्रापीत्यश्वमेधे सूत्रणात् (२०.१.२५) · अन्वाहार्यो वेति विकल्पः ।

संवत्सरं वा यजेत ॥२९॥ यावज्जीवं वा पञ्चदश वर्षाणि वा यजेतेति प्रोक्तम् अधुना पक्षान्तरमभिधीयते · संवत्सरमिति कालाध्वनोरत्यन्तसंयोगऽइति (पा° २.३.५) द्वितीया साकल्येन संयोगश्चात्यन्तसंयोग इत्युच्यते तेन सकलं संवत्सरं दाक्षायणयज्ञेन व्याप्नुयात् · अत्र संवत्सरः सावनः परिगृह्यते[3] न चान्द्रादिः · यतोऽत्रापि पक्षे सैव सम्पत्कर्तव्या पञ्चदशभिर्वर्षैर्यावत्य इष्टयो भवन्ति तावत्य एव संवत्सरयागपक्षेऽपि सम्पादनीयाः तावत्यश्च सावनऽए-

१) ऋतूनां वेति मन्त्रान्ते वाज्यहमिति स्थाने वाजे वाजी भूयासमिति वा मन्त्रो भवति Mahâd. २) उभयतस्त्विति प्राथम्यपक्षे उत्तमोऽपि भक्षयेत् अथोऽअप्युत्तम इति वचनात् (२.४.४.२५) Karka. ३) त्रिंशद्दिनं सावनमाङ्गः (viz. मासं) marg. in २.